

Bestuur Rendement

Dit artikel wordt u aangeboden door Bestuur Rendement

Bestuur Rendement is een nieuws- en adviesmagazine voor bestuurders van non-profitorganisaties. Bestuur Rendement stelt zich tot doel op onafhankelijke en toegankelijke wijze te informeren over de ontwikkelingen en de praktijk op bestuurlijk, financieel, fiscaal en juridisch gebied ten behoeve van stichtingen en verenigingen. De redactie beoogt op praktische en overzichtelijke wijze de financiële, fiscale en juridische aspecten van het besturen van een vereniging of stichting te beschrijven en van adviezen te voorzien.

Bestuur Rendement onderscheidt zich door:

- veel signalerend nieuws over veranderende regelgeving;
- beknopte artikelen met veel tips die de lezer direct in de dagelijkse praktijk kan gebruiken;
- interactieve, persoonlijke e-mailservice met het allerlaatste nieuws.

Meer informatie op: www.rendement.nl/bestuurblad

Voordelig proefabonnement aanvragen? www.rendement.nl/bestuurblad

© 2015 Rendement Uitgeverij. Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag, noch geheel, noch gedeeltelijk, worden overgenomen en/of vermenigvuldigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de gevolgen hiervan.

HOE GAAT EEN BESLUIT TOT DECHARGE IN ZIJN WERK?

Decharge is kroon op uw werk

Als bestuurder van een non-profitorganisatie doet u in de regel uw uiterste best om te handelen in het belang van uw organisatie. Meestal gaat dat goed. De stichting of vereniging zal zich dan ook niet snel tegen u keren. Toch kan dat gebeuren, bijvoorbeeld als er nieuwe bestuurders aan boord komen die hun voorgangers verwijten maken. Het is dan van belang dat de organisatie u als bestuurder heeft gedechargeerd.

Decharge houdt in dat de stichting of vereniging u als bestuurder ontslaat van aansprakelijkheid. De organisatie doet daarmee afstand van haar recht om eventuele schade op u te verhalen. De manier waarop decharge wordt verleend, hangt af van de rechtsvorm van uw organisatie.

Vereniging

Bij een vereniging komt decharge aan de orde in de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering (ALV). Als bestuur zult u bij

die gelegenheid het gevoerde beleid verantwoorden en de jaarstukken ter goedkeuring voorleggen aan de leden. Goedkeuring van de (financiële) stukken leidt echter niet automatisch tot decharge van het bestuur; daarvoor is een apart besluit van de leden nodig. Op de agenda voor de ALV moet dus afzonderlijk het punt decharge zijn opgenomen. In sommige verouderde verenigingsstatuten is nog opgenomen dat vaststelling van de jaarrekening automatisch leidt tot decharge van de bestuurders. Dat klopt niet meer. Ook

in dat geval moet de wet gevolgd worden en is een apart dechargebesluit nodig. Pas uw statuten hier zo nodig op aan.

Stichting

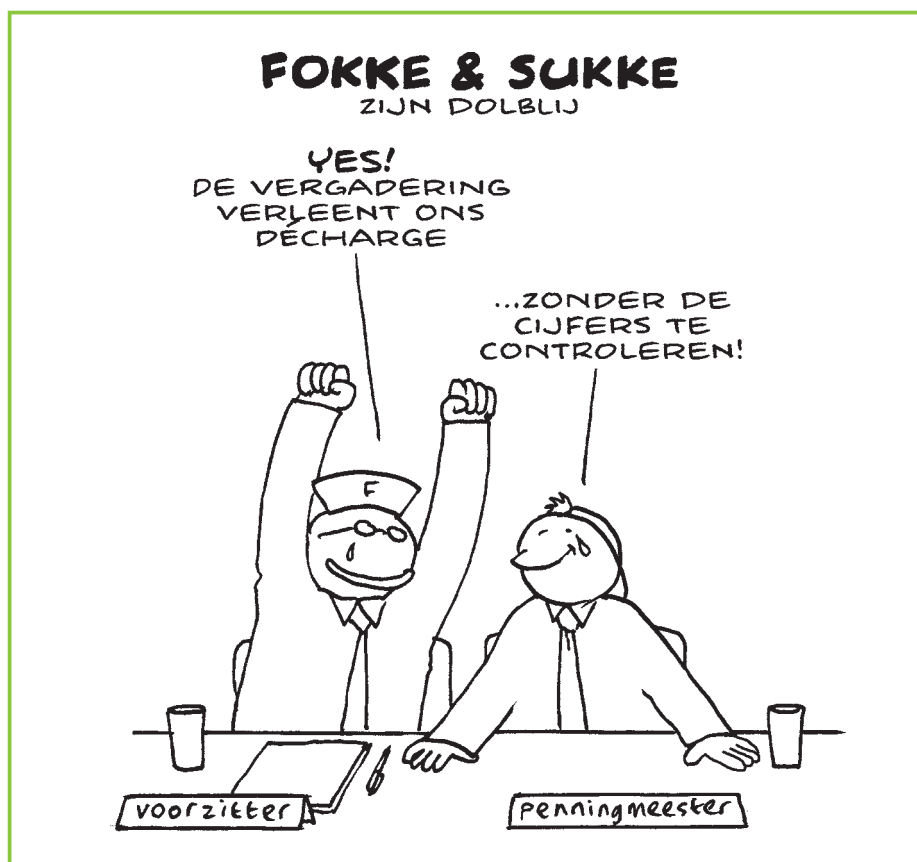
In de wet is niets geregeld over decharge bij een stichting. Toch is het mogelijk om decharge te verlenen aan u als bestuurder van een stichting. De meest voor de hand liggende manier om dit te doen, is dechargeverlening door een Raad van Toezicht. Ook een kascommissie zou decharge kunnen verlenen. Het is aan te raden om zo'n bevoegdheid vast te leggen in uw statuten. Lastiger is het als er geen toezichthoudend orgaan is ingesteld. In dat geval kan het bestuur zelf decharge verlenen, maar dan is wel noodzakelijk dat het bestuur uit meerdere personen bestaat. Anders dan bij een bv, kunt u als bestuurder geen decharge verlenen aan uzelf. De zittende bestuursleden kunnen decharge verlenen aan een aftredend bestuurslid. Het is overigens niet

Het verlenen van decharge pleit een bestuurder niet altijd vrij van claims van de organisatie

Informatie die niet gedeeld wordt, telt niet mee voor het verlenen van decharge. Dit werd nog eens duidelijk voor de bestuurders van een schuttersvereniging, waarbij de rechter uiteindelijk moest oordelen of de verleende decharge effectief was. De leden van de schuttersvereniging hadden gedurende het jaar geld ingelegd, dat zij per persoon weer konden opneemen bij het jaarlijkse schuttersfeest.

Het bestuur gebruikte dit spaargeld echter ook voor de exploitatie van de vereniging, waardoor er tekorten ontstonden. Om die tekorten te verhullen, had het bestuur geld geleend door een hypotheek te nemen op het clubgebouw. Het bestuur vervalste vervolgens de notulen van een nooit gehouden ALV om de hypotheek te kunnen vestigen. Toen het echte verhaal uitkwam, diende de vereniging een claim in bij haar

(oud-)bestuurders om de schade te verhalen. De bestuurders probeerden in deze procedure aan hun aansprakelijkheid te ontkomen door de rechter te wijzen op de decharge die zij van de ALV hadden gekregen. De rechter ging daar niet in mee, want de ALV wist niets van de hypotheek. De decharge verviel ook, want de ALV kan die alleen verlenen voor feiten die uitdrukkelijk bekend zijn gemaakt.

netjes om deel te nemen aan de stemming over de eigen dechargeverlening.

Claim

Het gevolg van een dechargebesluit is dat de organisatie niet meer bij u kan aankloppen met claims. Onder uw leiding zou de organisatie dat nooit doen, maar daar zou op een kwade dag verandering in kunnen komen. Bijvoorbeeld als u bent opgevolgd door een ambitieuze nieuwe bestuurder of, minder gelukkig, door een curator. De organisatie kan dan van u eisen dat u de schade vergoedt die zij lijdt door ongelukkige bestuursdaden. De organisatie kan bijvoorbeeld schade lijden doordat u heeft nagelaten een behoorlijke verzekering af te sluiten, onverstandige uitgaven heeft gedaan of giftige rentederivaten heeft gekocht. Let erop dat decharge alleen maar interne werking heeft. Dus een verhuurder of een leverancier bijvoorbeeld kunnen na decharge nog altijd de betreffende bestuurder aanspreken. Het verlenen van decharge is soms een automatisme. Zo

neemt de ALV van een vereniging een dechargebesluit vaak zonder specifiek aandacht te besteden aan ieders rol in het bestuur. Het is verleidelijk om bestuurders niet te hard af te rekenen op eventuele missers. Zij doen ten slotte hun best en vaak ook nog op vrijwillige basis.

Verzekering

Maar als uw organisatie onverhoopt toch een brokkenpilot in het bestuur heeft zitten, moet aan hem misschien geen decharge worden verleend. Dat draagt weliswaar niet bij aan de goede verhoudingen binnen de organisatie, maar er is dan ten minste nog een kans om schade te verhalen op de bestuurder. En ook al is het niet erg collegiaal om (oud-)bestuurders aansprakelijk te stellen, in het belang van uw organisatie kan dat wel nodig zijn. Daarbij hebben steeds meer non-profitorganisaties een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering afgesloten. De bestuurder wordt dan niet zelf geraakt in zijn portemonnee, maar de schade van de organisatie

Bekentenis vastleggen

De bestuurder in kwestie moet niet alleen (mogelijke) uitglidders opbiechten, hij moet vooral goed vastleggen dát hij de ALV (bij een vereniging) of de Raad van Toezicht (bij een stichting) hierover heeft geïnformeerd in het kader van de decharge. Dit kan in het geval van een vereniging bijvoorbeeld door al vóór de vergadering conceptnotulen op te stellen met daarin een gedetailleerd verslag over zijn bekentenis. Uiteraard moet het onderwerp vervolgens ook daadwerkelijk (gedetailleerd) ter sprake komen in de vergadering. Bij een stichting, waar geen ALV plaatsvindt, is de aangewezen weg verslaglegging in het jaarverslag.

wordt wel vergoed! Decharge heeft overigens alleen betrekking op informatie die uit de jaarrekening blijkt of op een andere manier expliciet bekend is gemaakt (zie kader links). Decharge is dus niet bedoeld voor gevallen van keiharde fraude of onbehoorlijk bestuur.

Fraude

Heeft een bestuurder geld achterover gedrukt, dan kan hij zich niet op de verleende decharge beroepen als uw organisatie het geld van hem terugvordert. Bij minder ernstige normschendingen is het echter nuttig dat de bestuurder expliciet aan de ALV of toezichthouders bekend wat er mogelijk misging (zie kader hierboven). Denkbaar is dat de bestuurder in zijn enthousiasme, maar met de beste bedoelingen, te grote risico's heeft genomen die verkeerd zijn uitpakkt. In theorie kan de organisatie hem hiervoor aansprakelijk stellen. Een besluit tot decharge kan in zo'n situatie een signaal geven, namelijk dat de organisatie onder ogen ziet dat de bestuurder het anders had moeten doen, maar dat zij de schade niet op hem zal verhalen.

Bert van Mieghem, advocaat bij Wybenga Advocaten, e-mail: vanmieghem@wybenga-advocaten.nl